

בני יששכר מאמרי חודש ניסן מאמר ד' דרוש י'

יבמות נג

עניין: אין קישוי אלא לדעת

שלחן ערוך אבן העזר סי' כג
א אסור להוציא שכבת זרע לבטלה
ב יעוון זה חמור מכל עבירות שבתורה לפיכך

ה יבן אין אדם חוטא אלא אם כן נכנס בו רוח שטות [סוטה ג.] ובא לידי זכות הדעת, ע"כ אין קישוי אלא לדעת [יבמות נג:] ע"כ לא תיקן עזרא טבילה לדברי תורה לשום טמא רק לבעלי קרי על שבא מתוך זכות הדעת [ברכות כב.], והוא מובן מדברי רז"ל רצונינו לעשות רצונך אך שאור שבעיסה מעכב [ברכות יז.], הוא השאור דיצרא דעבירה שמחמיץ העיסה בהכנס בתוכו הרוח שטות, והנה צונו הש"י

רבי ישראל אליהו וינטרויב – שבכל ברא לכבודו

לשון חז"ל (יבמות נ"ג ב', ובעוד מקומות) על היכולת להוליד, הוא, "אין קישוי אלא לדעת". וכן לענין טומאה אין מטמא אלא ביצא דרך קישוי, דבעי' כדי לטמאות ראוי להזריע, (עי' נדה פרק יוצא דופן).

ויש להבין, מה הוצרכו לכח הולדה להשתמש דוקא בכח הדעת. והפיי הפשוט בזה עפ"מ שנתבאר כבר, דהדעת הוא הכח החובק את כל האדם, ומשום דמחשבת האדם על אף חשיבותה הגדולה אבל עדיין אי"ז מחייב עשיית פירות, כלומר, דהמעשה והמוחש יהי' כפי המחשבה, והדעת היא היחידה להמחיש את המחשבה לאדם, ממילא בה נמצא ציור החיים של האדם, דהרי כל אדם חי ע"פ תפיסה שלו בדוקא, דהוא לא חי ע"פ המציאות כמות שהיא אלא ע"פ איך שהוא מפרש את המציאות, א"כ המחשה של המחשבה, פירוש הדבר התפיסה שנהיית בו, התפיסה קירבה את הדבר למוחש, ועכשיו הוא חי משום שהוא מוחש אצלו, זהו כח הדעת שבארנוהו.

וכשמדברים על יצירת דור שני והוא אדם שהוא עולם מלא כפשוטו, על כן הבסיס לייצר עולם מלא זה, חייב להיות בצורה של עולם מלא של האדם, וא"א להשתמש בכח צדדי שבאדם לעולם מלא, דדבר שהוא צדדי ייצר חסר ולא מלא, ולכן לולי השימוש בכח הדעת אין אפשרות להולדה, וזה הוא שאמרו אין קישוי אלא לדעת, וזה פשוטו ממש.

